

Föreningen Enskilda Gymnasiet
Tegnérlunden 5
111 61 Stockholm

2012-03-30
1 (3)
Dnr 42-2011:4624
Dnr 42-2011:4977

Anmälan angående avgift för måltid vid den fristående gymnasieskolan Enskilda Gymnasiet i Stockholms kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen förelägger Föreningen Enskilda Gymnasiet att senast den 30 april 2012 erbjuda kostnadsfria skolmåltider för de elever vars hemkommuner erbjuder kostnadsfria skolmåltider.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag som ovan redovisas till Skolinspektionen.

Ärendet

Skolinspektionen har den 21 september, den 13 oktober och den 15 november 2011 tagit emot anmälningar gällande att Enskilda Gymnasiet tar ut avgift för mat även från elever som är folkbokförda i kommuner som tillhandahåller kostnadsfria skolmåltider.

Skolinspektionens utredning syftar till att kontrollera om Föreningen Enskilda Gymnasiet, som är huvudman för Enskilda Gymnasiet, följt bestämmelserna avseende avgifter.

Skolinspektionen har den 17 november 2011 avskrivit ärende 42-2011:5701 med motiveringen att frågan redan utreds inom ramen för ärendena 42-2011:4624 och 42-2011:4977.

Anmälarna har uppgett bland annat följande

Enskilda Gymnasiet tar ut en måltidsavgift från alla elever. Stockholms kommuns bidrag innefattar ersättning för skolmåltider. Om en kommun erbjuder kostnadsfria skolmåltider får inte en enskild huvudman för en gymnasieskola ta ut någon måltidsavgift för elever från den kommunen.

Föreningen Enskilda Gymnasiet har uppgett bland annat följande

Föreningen Enskilda Gymnasiet vars medlemmar är vårdnadshavare till eleverna på skolan har beslutat att skolan inte ska ta emot ersättning för skolmåltider från kommunerna. Istället tar Enskilda Gymnasiet ut en måltidsavgift på 4 500 kr per termin för elever som vill äta lunch på skolan. Ekonomiansvarig på Enskilda Gymnasiet har kontaktat samtliga elevers hemkommuner och meddelat dem att skolan inte tar emot ersättning för måltider. Det stora flertalet kommuner har därefter inte betalat ut

ersättning för skolmåltider. Måltidsavgiften täcker kostnader för personal, livsmedel, transporter, förbrukningsmaterial och administration. I händelse av att en kommun inte dragit av måltidssättning, är skolans rutin att reservera medel i sin bokföring så att detta kan regleras vid nästa utbetalning. Föreningen Enskilda Gymnasiet tolkar rättsläget som att skolan i enlighet med gällande rätt får ta ut en måltidsavgift om bidraget från hemkommunen inte innefattar ersättning för skolmåltider.

Motivering till beslutet

Av 16 kap. 52 och 53 §§ skollagen framgår att hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för en fristående gymnasieskola för varje elev på ett nationellt program vid dennes skolenhet. Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska bland annat avse ersättning för måltider.

I 14 kap. 4 § 1 stycket gymnasieförordningen förtydligas att grundbeloppet ska innefatta ersättning för skolmåltider om hemkommunen erbjuder kostnadsfria skolmåltider.

Av 14 kap. 4 § 2 stycket gymnasieförordningen framgår att huvudmannen för en fristående gymnasieskola vars bidrag från en elevs hemkommun innefattar ersättning för skolmåltider inte får ta ut någon måltidsavgift från den elev som bidraget avser.

Bedömning

Av ärendet framgår att det finns elever vid Enskilda Gymnasiet vars hemkommuner erbjuder kostnadsfria skolmåltider. Vidare framgår att skolan tar ut en avgift för skolmåltiderna från dessa elever.

Frågan i ärendet är om Föreningen Enskilda Gymnasiet kan avstå från den del av grundbeloppet från elevernas hemkommuner som avser måltider och istället ta ut en avgift från eleverna.

Av gymnasieförordningen följer att en huvudman för en fristående skola inte får ta ut en måltidsavgift för de elever vars grundbelopp innefattar ersättning för skolmåltider. En kommun saknar därtill möjlighet att avstå från att betala ut ersättning för skolmåltider om kommunen erbjuder kostnadsfria skolmåltider i den egna gymnasieskolan.

I prop. 2008/09:171 sid 44 f angående tillämpningen av aktuella bidragsregler framhåller regeringen att det, med undantag för elever på individuella program, inte bör finnas möjlighet för en kommun att träffa överenskommelse om bidragets storlek med huvudmannen för en fristående skola. Skälen för detta är att om det skulle vara möjligt skulle följden bli att olika villkor kan komma att gälla för enskilda skolor och därmed kan bidragets storlek komma att skifta för elever från samma kommun. Detta strider mot grundprincipen att resursfördelningen till fristående skolor ska ske på samma grunder som kommunens fördelning till sådana utbildningar som kommunen själv erbjuder.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att Föreningen Enskilda Gymnasiet inte kan avstå från den del av grundbeloppet som avser måltider och istället ta ut en avgift från eleverna.

Föreningen Enskilda Gymnasiet föreläggs enligt 26 kap. 10 § skollagen att vidta åtgärder så att de elever som har rätt till kostnadsfria skolmåltider får detta.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Öberg
Undervisningsråd

Katarina Svedelius
Utredare

Kopia till
Anmälarna
Rektorn
Botkyrka kommun
Danderyds kommun
Ekerö kommun
Falkenbergs kommun
Flens kommun
Haninge kommun
Huddinge kommun
Håbo kommun
Järfälla kommun
Lidingö kommun
Nacka kommun
Sigtuna kommun
Sollentuna kommun
Solna kommun
Stockholms kommun
Sundbybergs kommun
Södertälje kommun
Tyresö kommun
Täby kommun
Upplands Bro kommun
Värmdö kommun
Österåkers kommun